

# Leverbiopsie

Een biopsie is het wegnemen van een stukje weefsel uit de lever om dit dan verder te onderzoeken onder de microscoop.

Een leverbiopsie kan op verschillende manieren worden uitgevoerd. De meest gebruikte manier is de leverbiopsie via een huidprik (percutaan). Een andere techniek is de leverbiopsie via de aders (transjugulair).

## Doel van het onderzoek

Bij een leverbiopsie wordt een klein stukje weefsel uit de lever weggenomen om te onderzoeken. Een leverbiopsie kan noodzakelijk zijn om de oorzaak, het verloop of de behandeling van een bepaalde leverziekte te onderzoeken. Ook wanneer de diagnose al bekend is, wordt er soms een leverbiopsie uitgevoerd. Dit om de ernst van de leverbeschadiging te kennen, om de juiste behandeling te kunnen opstarten of om het effect van een gestarte behandeling na te gaan.

Met een leverbiopsie kunnen veel verschillende leveraandoeningen vastgesteld worden:

- Leververvetting
- Leverfibrose (bindweefselvorming)
- Levercirrose
- Leverontsteking door een virus of door een andere ziekte
- Opstapeling van koper (ziekte van Wilson)
- Opstapeling van ijzer (ijzeropstapelingsziekte - hemochromatose)
- Ook kan een tumor worden aangeprikt onder echogeleide (in mindere mate bij transjugulaire leverbiopsie).

## Te melden voor de start van het onderzoek

- Eventuele allergieën
- Inname van bloedverdunnende medicatie, bv. cardioaspirine, plavix, marcoumar, clopidogrel, ticlid, xarelto, pradaxa, eliquis, brilique, marevan, sintrom, enz. Deze dienen eventueel vóór de biopsie te worden gestopt om het risico op een bloeding tijdens of na de biopsie te verminderen. Uw arts legt u uit hoe lang op voorhand u deze medicatie moet stoppen.
- Inname van ontstekingsremmers
- Als u 's morgens normaal gezien medicatie inneemt, vraag dan voorafgaand aan de opname aan uw arts of dit is toegestaan op de dag van het onderzoek.
- Als u diabetes (suikerziekte) hebt, dan kan worden besproken of de insulinedosis de dag van opname aangepast moet worden.

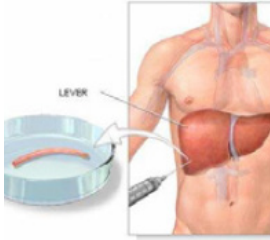
## Vorbereiding

- U moet minstens **6 uur voor het onderzoek nuchter** zijn. Dit betekent dat u 6 uur voor de leverbiopsie niet mag eten, drinken of roken.
- Op de kamer zal er, indien nodig, nog een bloedafname gebeuren om de stolling van het bloed te controleren.
- Gebruik voor het onderzoek nog eens het toilet.
- Er zal een patiëntenschort klaarliggen in uw kamer, deze mag u aantrekken.
- Juwelen dienen verwijderd te worden.

## Leverbiopsie via de huidprik

Bij een percutane leverbiopsie prikt men met een speciale naald doorheen de huid tot aan de lever. Daar wordt een stukje afgenomen van de lever om te onderzoeken in het laboratorium.

Een percutane leverbiopsie is de meest toegepaste methode voor een leverbiopsie en duurt gemiddeld 15 minuten.



## Verloop van het onderzoek

- Voor het onderzoek ligt u op de rug met de rechterarm achter het hoofd.
- Eerst bepaalt de arts de juiste plaats voor de afname van de biopsie door middel van een echotoestel.
- De prikplaats wordt gemarkeerd en ontsmet. Dit kan even koud aanvoelen.
- De huid wordt plaatselijk verdoofd, dit kan even pijnlijk zijn.
- De arts maakt een kleine insnede nadat de plaatselijke verdoving in werking is.
- Langs de snede wordt de biopsienaald ingevoerd tot aan de lever en een stukje leverweefsel wordt weggenomen.
- De naald wordt verwijderd.
- Het stukje leverweefsel wordt opgevangen in een beker en naar het laboratorium gestuurd voor verder onderzoek.
- Soms wordt er een 2de of 3de maal geprikt
- De aanprikplaats wordt afgedekt.

## Nazorg

### *Onmiddellijk na het onderzoek*

- U moet minstens 2 uur op de rechterzijde gaan liggen om wat extra druk uit te oefenen op de aanprikplaats en zo het risico op nabloeden te beperken.
- Daarna is er nog 2 uur bedrust (behalve voor het gebruik van het toilet of indien nodig zal u gebruik moeten maken van de bedpan of urinaal)
- 3 uur na het onderzoek mag u weer eten.
- De verpleegkundige zal op regelmatige basis uw bloeddruk en pols nemen.
- Soms wordt een overnachting ingepland na een leverbiopsie

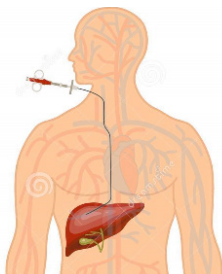
Na de leverbiopsie kunt u pijn voelen in de bovenbuik of rechterschouder, soms toenemend bij diep ademhalen. U meldt dit best aan de verpleegkundige.

### *De volgende dagen*

- Vermijd de eerste paar dagen het tillen van zware lasten
- Neem geen bad de eerste 4 dagen als gevolg van de kleine insnede die gemaakt werd. Douchen vormt geen probleem.

## Leverbiopsie via de aders

Bij deze soort leverbiopsie gaat men via de bloedvaten tot bij de lever om daar dan ook een stukje lever weg te nemen om te onderzoeken. Deze transjugulaire leverbiopsie duurt ongeveer 30 tot 60 minuten.



### **Verloop**

- Er worden enkele klevers op de polsen en de borstkas aangebracht om het hartritme te kunnen volgen.
- U ligt op uw rug en de arts zal u vragen om naar links te kijken zodat de hals goed bereikbaar is.
- De huid ter hoogte van de hals wordt ontsmet en verdoofd. De prik die nodig is voor de verdoving kan pijnlijk zijn. Daarna verloopt het onderzoek pijnloos.
- De halsader wordt aangeprikt met een naald. Er wordt een sheath (plastiek, hard en hol buisje) geplaatst in de ader. Door deze sheath brengt men een katheter in. Deze wordt opgeschoven tot aan de lever onder geleide van contraststof en röntgenstralen (RX-stralen). Over deze eerste katheter wordt een naald ingebracht. De arts zal met behulp van deze naald een stukje leverweefsel nemen.
- De naald wordt verwijderd.
- Het stukje leverweefsel wordt opgevangen in een beker en naar het

laboratorium gestuurd voor verder onderzoek.

- De arts brengt tot slot nog een verband aan ter hoogte van de hals.
- Soms worden er tijdens de transjugulaire leverbiopsie ook drukken gemeten ter hoogte van de aders van de lever.

### **Nazorg**

- Om nabloeden van de prikplaats te voorkomen, moet u gedurende maximum 4 uren in een halfzittende houding blijven. Nadien mag u rustig uit bed komen.
- De verpleegkundige zal op regelmatige basis uw bloeddruk en pols nemen.
- Het verband wordt gecontroleerd op eventuele tekens van nabloeding.

### **Risico's en complicaties**

- Het risico op bloeding is minder dan 1 op 1000
- Door de punctie kan bloed- of galverlies in de buik ontstaan
- In zeer zeldzame gevallen moet het punctiegaatje in de lever via een kijkoperatie worden dicht genaaid.

### **Resultaten**

U krijgt een nieuwe afspraak voor een raadpleging met uw arts om de resultaten van de leverbiopsie te bespreken. De uitslag van het weefselonderzoek is immers niet meteen beschikbaar.